

Abay Khan Kazakh University of International Relations and World Languages
Department of Foreign Language Education
6D011900-Foreign Language: two foreign languages

REVIEW

for the thesis of doctoral student of specialty 6D011900-"Foreign Language: two foreign languages" Agnur Khalel

On the topic: "Scientific and methodological foundations of the formation of a foreign-language intercultural communicative discourse of future diplomats"

1. The relevance of the research topic and its relationship with general scientific and national programs (the needs of practice and the development of science and technology). The structure of international relations is complicated by the fact that it directly affects the formation of the professional discourse of international experts. Integration processes that make up the common scientific and educational space of Kazakhstan and foreign countries cause the need for diversified specialists who are able to participate in business, intercultural and everyday communication with colleagues from other countries of the world. Modern theories interpret intercultural interaction as action and consider the dynamic system of the subject's interaction with the world, unity of internal (conceptualization and categorization) and external (objectivity of a certain field) growing of the individual as the subject of action (the objectification of world and the human being) is accompanied by the development of a spiritual and material culture. In other words, many cultural codes appear in the process of activity, one of which is language. The language and culture form a linguistic image of the world in general that is characteristic of a particular ethnic group. In the context of professional communication, speech activity is carried out in a wide social context, which determines the true meaning of the concept. Differences in speech and behavior can lead to semantic barriers in communication. It can be said that the research work on the scientific solution of such a pressing problem has been created in accordance with modern requirements.

2. Scientific results required for the dissertation (in points 9, 10 of the "rules for awarding degrees" and in the passports of scientific researchers of the relevant specialties).

The conclusions and results presented by the applicant in the content of the dissertation are highly relevant and clearly expressed in the scientific study:

The first doctoral student scientifically determined the value of the intercultural communication discourse in the training of future diplomats, drawing on the views of scholars on the research issue;

The second result is a systematization of the stages of diplomatic training in the formation of intercultural communication discourse;

The third result identified the methodological content of developing a professional discourse on diplomatic intercultural communication;

The fourth result is the development of a model for the formation of intercultural communicative discourse based on the training of specialists-diplomats;

The fifth result-the effectiveness of the formation of cross-cultural communicative discourse in the training of future diplomats through experimental work has been proved.

3. The validity and degree of reliability of the results, conclusions and learning points of the doctoral student formulated in the dissertation.

The dissertation work currently highlights one of the most pressing problems in the Philological Sciences and the main concepts, conclusions and results are presented.

The first result is that the doctoral student determined the importance of intercultural discourse in the preparation of future diplomats scientifically and theoretically, which is based on the opinions of scientists on research topic;

The second result is the systematization of the stages of development of professional diplomatic training in the formation of intercultural communicative discourse;

The third result clearly defines the methodological content for the formation of the professional discourse of diplomatic intercultural communication;

The fourth result is the development of a model for the formation of intercultural communicative discourse based on the training of diplomats;

The fifth result-the effectiveness of the formation of cross-cultural communicative discourse in the training of future diplomats is proved by experimental works and the results of the study are presented.

4. The novelty of the concept and findings of the research work:

1. The value of intercultural communicative discourse in the preparation of future diplomats has been determined scientifically and theoretically.
2. The stages of diplomatic training in the formation of a discourse on intercultural communication have been systematized.
3. The methodical content of the professional discourse on diplomatic intercultural communication has been defined.
4. The model has been developed for the development of a discourse on intercultural communication through the training of professional diplomats.
5. The effectiveness of the formation for intercultural communicative discourse in the training of future diplomats is proved by experimental work and the results of the study are presented.
6. Recommendations and conclusions were drawn from the study.

5. Assessment of internal unity of results.

The dissertation consists of an introduction, three sections, the conclusions for each section, a list of references and an appendix. The author was able to organize the sections of her study in close collaboration. The scientific results of each section are presented internally and supported by specific conclusions. The results and recommendations obtained during the study are summarized, and the data used are systematized. We consider A. Khalel's dissertation as a structurally completed scientific work of a theoretical and applied nature.

6. The orientation of the obtained results of the doctoral student to the solution of the relevant actual problem, theoretical and applied significance.

All the results achieved by A.Khalel are logically interrelated within the framework of the study. The scientific findings and results of the work correspond to the form of the study's objective and purpose. The questions considered by the doctoral student are aimed at a comprehensive disclosure for the subject of the study. The obtained research results are an important applied solution in philological science. Therefore, the results of the study obtained during the study of the program for the formation of intercultural communicative discourse based on the training of specialists can be used in the system of advanced and in training professional personnel in higher education.

7. Confirmation of publication based on the principles, results and findings of scientific work.

1. The main results of the dissertation were discussed in 14 scientific articles: in 4 journals of the Scopus database; in 2 collections of foreign international conferences; in 2 compilations of national international conferences; in 7 journals included in the Committee for control of Education and Science;

1 Published 4 articles included in the Scopus database on topics: "Development of Foreign Language Professionally Discursive Competence of Future Diplomats" (International Journal of Society, Culture & Language, 2021), «Translation strategies of menacing speech act in political discourse from English into Russian», Opcion (Venezuela), 2018), («Diplomatic discourse in cross-cultural dimension» Opción 2020), («Digital educational content in foreign language education for non-linguistic specialties», Opcion (Venezuela), 2020).

2. In the proceedings of international conferences published 2 articles and presented at international scientific conferences on the themes "Discursive model of intercultural

communication and theoretical foundations of communication (MC)", Pereyaslav-Khmelnitsky, 2018, "Intercultural academic discourse in a foreign language as a form of methodological modeling", Tashkent, 2019.

3. In collections of materials for domestic international conferences, 1 article was published and made a presentation at international scientific and practical conferences on the topic of «Problems of using diplomatic terminology in Turkish and Kazakh languages» Kazakh University of International Relations and World Languages named after Abylai Khan, 2017.

5. 7 articles were published in journals included in the Committee for control of Education and Science on the topic: «Linguodidactic features of formation intercultural communicative discourse in foreign diplomatic», Kazakh Ablai khan UIR&WL, Almaty, № 65 № 2 (2022); The effectiveness of a professionally-oriented language course in the formation of a foreign -language intercultural communicative discourse of future diplomats» , News of NAS RK, Almaty, №397 (2022); «Effectiveness of Communicative Learning Technologies in the Formation of Intercultural Communication Discourse of Future Diplomat Specialists», Karaganda university, Karagandy № 2(106)/2022; "Modeling of communication complexes of the professional thesaurus of a diplomat", Science and life, 2019, "Model and components of intercultural and communicative competence", al-Farabi Kazakh national University, 2019, "Analysis of the nominations of the subject for discourse in the educational form", Abay Kazakh National Pedagogical University, 2019. "Formation of structural components of intercultural and communicative competence based on analytic-situational technologies" Science and Life, No. 9/1 2020)

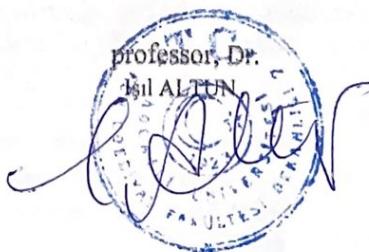
8. Disadvantages in the content and design of the dissertation. According to the theoretical analysis of the problem considered in the dissertation, the applicant gives fewer arguments with which she does not agree in scientific works close to the topic of research.

Some disadvantages of the research work should be taken into account: It would be useful for the doctoral student in the second chapter of the study to identify the application of the methods and the results obtained from them, and their sequencing to be provided through deep concepts.

But these comments do not reduce the theoretical and practical value of A. Halel's dissertation work. But these remarks do not reduce the theoretical and practical value of A. Khalel's research work.

9. The compliance of the dissertation with the requirements of the "Rules for Awarding Academic Degrees". The content, design of the dissertation and abstract of A. Khalel on the topic "Scientific and methodological foundations of the formation of a foreign-language intercultural communicative discourse of future diplomats" fully meet the requirements of the Monitoring Committee in the field of education and science of the Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan. In particular, the relevance of the topic of the dissertation research, the novelty of scientific results can be assessed as a research that contributes to modern philological research. I believe that A. Khalel's dissertation on the topic "Scientific and methodological foundations for the formation of the discourse of intercultural interaction of future diplomats in the process of foreign language education" in the specialty 6D011900 "Foreign Language: Two Foreign Languages" is highly commendable and the award of a Doctor of Philosophy (PhD) degree.

Kocaeli University
Turkye/ Kocaeli
e-mail: isilaltun@hotmail.com
tel: +90 533 249 67 80

Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университетінің жоғарғы оқу орнынан кейінгі білім беру факультеті кафедрасының докторанты Халел Ағиурдың «Болашақ дипломаттардың шеттілдік мәдениетаралық коммуникативтік дискурсын қалыптастырудың ғылыми-әдістемелік негіздері» тақырыбындағы 6D011900 – «Шет тілі: екі шет тілі» мамандығы бойынша дайындаған диссертациясына шет елдік ғылыми көңесшісі, Қожаэлі Университетінің профессоры, доктор Ышыл Алтуның

ПКІРІ

Зерттеу тақырыбының өзектілігі мен оның жалпы ғылыми және жалпы мемлекеттік бағдарламалармен (практиканың және ғылым мен техника дамуының сұраныстарымен) байланысы.

1. Әлемнің әлеуетті мемлекеттері мен алып үйімдары Қазақстан Республикасымен дипломатиялық қатынастар көкжиегін кеңейтуге ықылас танытып отырған кезеңде, еліміздің жаһандық саясаттағы дамуы мен саяси бағыттарының қалыптасуын, халықаралық байланыстарын дамытатын мамандар қажет болуда. Осы бағытта, болашак дипломат мамандар шеттілдік білім беру барысында мәдени аралық қатынас субъектісі ретінде, тіл мен мәдениетте кәсіби қызмет пен қатысымдық дискурсты жетік мәнгерген тұлға ретінде дамыту мақсатын көздеғен зерттеу жұмысы «Рухани жаңғыру» мемлекеттік бағдарламасы аясында ғылым мен білім сұранысына сай келеді.

Болашақ мамандар дипломатиялық қарым-қатынас дискурсын мәнгеріп қана коймай, шетел тілін еркін мәнгерген және шетелдік мәдениетті игерген біліктілігін жүйелі түрде қалыптастыруды арнайы ғылыми-дидактикалық зерттеу нысаны ретінде қарастыру, зерттеу жұмысының маңыздылығын танытады. Еліміздегі халықаралық мамандардың кәсіби белсенділігін шеттілдік білім беру барысында дипломаттық кәсіби оқыту негізіндегі үлгісі мен маңызды сатыларын жүйелеуді ғылыми-теориялық, әдіснамалық тұрғыда арнайы зерттеу нысаны ретінде қарастырган зерттеу жұмыстарының тапшылығы, осы зерттеу жұмысының тақырыбын «Болашақ дипломаттардың мәдениетаралық қатысымдық дискурсын шеттілдік білім беру барысында қалыптастырудың ғылыми-әдістемелік негіздері» деп таңдал алуға себеп болған.

2. Диссертацияға қойылатын («Ғылыми дәрежелер беру ережелерінің» 9, 10 тармақтарында және ғылыми қызметкерлердің тиісті мамандықтарының төлкүжаттарында) талап деңгейіндегі ғылыми нәтижелер.

Диссертациялық зерттеу нәтижелерінде алынған тұжырымдамалар мен ғылыми нәтижелер мамандық төлкүжатына қойылған талап деңгейіне сай келеді:

- дипломаттық шеттілдік дискурс мәдениетаралық коммуникацияның бір бөлігі ретінде көрініс тауып, оқыту мақсатында саяси және іскерлік дискурстарының интеграциясы ретінде сипатталған.
- дипломаттық дискурс қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық үлгісі, әлеуметтік-мәдени, лингвомәдени, когнитивті-мәдени, және құзыреттіліктік (компетенттілік) тәсілдер, жүйелі және интегративтік принциптер және интегративтік технологиялар, яғни (жан-жақты коммуникативті, проблемалық, модульдік оқыту) жүйесі болып табылған.
- дипломатиялық мәдениетаралық коммуникативті дискурсты шет тілінде қалыптастыру үлгісінің жүзеге асыру біртұтас технологиялар негізінде құрылған, олар лингводипломатиялық, когнитивтік дипломатиялық субкомпетенцияларды қалыптастыруға бағытталған.
- дипломатиялық шеттілдік дискурсты қалыптастырудагы құрылымдық-мазмұндық үлгісінің тиімділігі тапсырмалар, жаттығулар жинағымен тәжірибеден өткен.

3. Ізденушінің диссертацияда тұжырымдалған әрбір нәтижесінің, тұжырымдары мен қорытындыларының негізделуі және шынайылық дәрежесі.

Болашақ дипломат мамандар дайындау мәселесі, мәдениетаралық қарым- қатынас дискурсының шет тілінде білім беру мәні ғылыми-теориялық түргыдан анықталған;

Болашақ дипломат мамандарды шет тілінде оқыту барысында мәдениетаралық коммуникативтік дискурс мәні ғылыми-теориялық түргыдан анықталған;

Дипломаттық кәсіби оқытудың сатылары, болашақ дипломат мамандардың шеттілдік мәдениетаралық коммуникативтік дискурсын қалыптастырудың негізі жүйеленген.

Болашақ дипломат мамандардың шет тілінде мәдениетаралық коммуникативтік дискурсын қалыптастыру әдістемелік кешені айқындалған.

Шет тілінде мәдениетаралық коммуникативтік дискурс қалыптастырудың ұлгісі болашақ дипломат мамандарды даярлау негізінде жүзеге асырылған.

Болашақ дипломат мамандардың мәдениетаралық коммуникативтік дискурсын шет тілінде қалыптастыру тиімділігі тәжірибелік- эксперименттік жұмыстар нәтижесімен дәлденген.

4. Ізденушінің диссертацияда тұжырымдалған әрбір нәтижесінің (қағидасының) тұжырымдары мен қорытындыларының жаңалық дәрежесі.

Ізденушінің диссертациялық жұмысында тұжырымдалған әрбір нәтижесінің тұжырымдары мен қорытындыларының жаңалық дәрежесі зерттеу талаптарына сай:

-дипломаттық шеттілдік дискурс - мәдениетаралық коммуникацияның бір бөлігі, ол оқыту мақсатында саяси және іскерлік дискурстарының тұтастығы ретінде сипатталды.

-дипломаттық дискурс қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық ұлгісі, әлеуметтік-мәдени, лингвомәдени, когнитивтік-мәдени, және құзыреттіліктік (компетентілік) тәсілдер, жүйелі және интегративтік принциптер және интегративтік технологиялар, яғни (жан-жақты коммуникативті, проблемалық, модульдік оқыту) жүйесін қамтиды.

- дипломатиялық шеттілдік мәдениетаралық коммуникативтік дискурсын қалыптастыру ұлгісі интегративті технологиялар негізінде құрылған, олар лингво-дипломатиялық, когнитивтік дипломатиялық субкомпетенцияларды қалыптастыруға бағытталған.

- дипломатиялық шеттілдік дискурсты қалыптастырудагы құрылымдық-мазмұндық ұлгісінің тиімділігі тапсырмалар, жаттыгулар жиынтығымен тәжірибеден өткен.

- Зерттеу нәтижелері бойынша ұсыныстар мен тұжырымдар жасалған.

5. Алынған нәтижелердің ішкі бірлігінің бағалануы.

Диссертациялық жұмыстың құрылымы талапқа сай. Зерттеу кіріспеден, үш белімнен, әр белім соңында тұжырымдама, әдебиеттер тізімі мен қосымшадан тұрады. Диссертациялық жұмыстың ішкі бірізділігі мен жүйелілілігі сакталған. Әр белім өзара байланысты және әр белімнің соңында ғылыми тұжырымда зерттеудің мазмұны нақтыланған. Зерттеудің теориялық негіздері және қолданбалы маңызы зерттеу еңбектеріне сүйене отырып нақтыланған.

А.Халелдің диссертациялық ғылыми жаңалығының деңгейі теориялық және қолданбалы маңызына сәйкес, ғылыми-әдістемелік түргыдан жоғары бағалауға болады.

6. Ізденушінің алынған нәтижелерінің тиісті өзекті мәселені, теориялық және қолданбалы міндетті шешуге бағытталғандығы.

А.Халелдің зерттеу жұмысы теориялық-әдіснамалық негізімен, философиялықстаным теориясы, ізгілік-тұлғалық теориясы, жеке тұлғаның дамуы мен біліктілік, істекеттік теориялары, құндылықтар теориясы, жүйелілік ілімі, теория мен практиканың байланысы туралы философиялық ілімдер, интеграция теориясы; біртұтас педагогикалық үрдіс теориясы, дидактикалық педагогикалық-психологиялық тұжырымдамаларға бағытталған. Зерттеу барысында ізденушінің қол жеткізген басты нәтижелері – аталған бағыттарда өзекті мәселені шет тілінде білім беру барысында зерттеуге, теориялық және қолданбалы міндеттерді шешуге арналған.

Зерттеу жұмысының теориялық және қолданбалылық маңызы – жоғары оку орындарында шет тілінде білім беру барысында дипломат мамандарының кәсіби оқытушылардың зерттеушінің мәдениет аралық қатынас дискурсын біліктілігін көтеру мақсатында зерттеушінің мәдениет аралық қатынас дискурсын

калыптастыруға арналған әдістемесін, технологиялық үлгісі мен бағдарлама нәтижелерін колдануға болады.

7. Диссертацияның негізгі қағидасының, нәтижесінің, тұжырымдары мен корытындыларының жариялануының жеткілікті және толық екендігіне растама.

Халел Ағнурдың диссертациясының негізгі нәтижелері мен мазмұны, корытындылары төменде көрсетілгендей автордың 14 ғылыми мақалаларында жарияланған:

1. Scopus базасындағы журналдарда 4 мақала, шетелдік халықаралық конференцияларда жинақтарында 2 мақала, отандық халықаралық конференцияларда жинақтарында 1 мақала және БФСБК тізіміне кіретін журналдарда 7 ғылыми мақала жарық көрді.

Scopus базасының журналдарында 4 ғылыми мақала: "Development of Foreign Language Professionally Discursive Competence of Future Diplomats" (International Journal of Society, Culture & Language, 2021), («Diplomatic discourse in cross-cultural dimension» Opción (Venezuela), 2020), «Translation strategies of menacing speech act in political discourse from English into Russian», Opcion (Venezuela), 2018), жарияланды.

2. Шетелдік халықаралық ғылыми конференцияларда материалдарының жинақтарында 2 ғылыми мақала түрінде жарияланды: («Мәдениетаралық қарым-катаңасындағы дискурстық модель және коммуникацияның (МК) теориялық негіздері» Переслав-Хмельницкий, 2018), («Шет тіліндегі мәдениетаралық ғылыми дискурсия адістемелік модельдеу нысаны ретінде», Ташкент, 2019) халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияларда баяндама жасалды.

3. Отандық халықаралық конференция материалдарының жинақтарында 1 мақала жарияланды, («Түрік және қазақ тілдерінде колданылатын дипломатиялық терминология мәселелері» Абылай хан атындағы ҚазХҚЖӘТУ, Алматы, 2017), халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияларда баяндама жасалды.

4. БФСБК тізіміндегі журналдарында 7 ғылыми мақала:(Linguodidactic features of formation intercultural communicative discourse in foreign diplomatic», ҚазХҚ және ӘТУ, Алматы, том 65 № 2/2022), (The effectiveness of a professionally-oriented language course in the formation of a foreign -language intercultural communicative discourse of future diplomats» , КР ҮФА хабаршысы, Алматы, №397/2022), (Effectiveness of Communicative Learning Technologies in the Formation of Intercultural Communication Discourse of Future Diplomat Specialists», Қарағанды университеті, Қарағанды № 2(106)/2022), («Дипломаттанушының кәсіби тезаурусының коммуникативтік кешендерді модельдеу», Наука и жизнь, Астана, 2019), («Мәдениетаралық-коммуникативтік құзыреттілік моделі және компоненттері», Әль-Фараби атындағы ҚазҰУ, Алматы, 2019), («Дискурстың оқу түріндегі субъектінің номинацияларын талдау», Абай атындағы ҚазҰПУ, Алматы, 2019), («Формирование структурных компонентов межкультурной-коммуникативной компетенции на основе аналитико – ситуативных технологий» Ғылым және өмір №9/1 2020) жарық көрді.

8. Диссертацияның мазмұнындағы және рәсімделуіндегі кемшіліктер.

Диссертациялық зерттеу жұмысының рәсімделуі мен безендірілуінде кейбір төмендегі кемшіліктер анықталды:

Шеттілдік білім беру барысында мәдениетаралық қатысымдық кәсіби дискурсын калыптастырудың мазмұндық компоненттерін анықтауда берілген шығармашылық тапсырмаларды толықтырып, нактылай түсу қажет.

Зерттеу жұмысында кейбір стилистикалық, орфографиялық қателіктер кездеседі.

А. Халелдің зерттеу жұмысындағы атаплан кемшіліктер диссертациялық жұмыстың теориялық және практикалық құндылығына нұқсан келтірмейді.

9. Диссертацияның «Ғылыми дәрежелер беру ережелерінің» екінші бөлімінің талаптарына сәйкестігі.

Зерттеуші Халел Ағнурдың «Болашак дипломаттардың шеттілдік мәдениетаралық коммуникативтік дискурсын калыптастырудың ғылыми-әдістемелік негіздері» атты диссертациялық жұмысы мен авторефераты мазмұны және рәсімделуі түргысынан КР

БФМ білім және ғылым саласындағы бақылау комитетінің талаптарына сай жазылған және рәсімделген жұмыс ретінде қорғауға ұсынылады. Зерттеу тақырыбының өзектілігі мен ғылыми нәтижелері нактыланған және шеттілдік болашақ дипломат мамандарының мәдениетаралық коммуникативтік дискурсын қалыптастырудың теориялық және әдістемелік жағынан үлес қосатын зерттеу жұмысы ретінде жогары бағаға лайық.

Корыта келгенде, Халел Ағнурды 6D011900 – «Шет тілі: екі шет тілі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға лайық деп санаймын.

Қожаэлі Университетінің
профессоры, доктор
Қожаелі қаласы / Түркия

Ышыл Алтун

e-mail: isilaltun@hotmail.com
phone: +90 533 249 67 80

Перевод текста с английского языка на казахский язык выполнен переводчиком Алиевой Шахадат Ярмухамедовой, ИИН 750 109 400 531.

«13» сентября 2022 года.
город Алматы, Республика Казахстан.

Подпись

Зарея Алиева
шокасынан

Тринадцатое сентября две тысячи двадцать второго года.

Я, Байзакова Зауре Алгабекқызы, частный нотариус города Алматы, Республики Казахстан, действующий на основании лицензии № 18009654 от 15.05.2018 года, выданной Министерства Юстиции Республики Казахстан, свидетельствую подлинность подписи, совершенной переводчиком Алиевой Шахадат Ярмухамедовой, ИИН 750109400531. Личность подписавшего документ установлена, дееспособность и полномочия ее проверены.

Зарегистрировано в реестре № 1309
Взыскано 1623 тенге
Нотариус

Бұл қүжатты ағылышын тілінен қазақ тіліне аударған тілмаш Алиева Шахадат Ярмухамедовна, ИИН 750 109 400 531.

«13» қыркүйек 2022 жыл.
Алматы Қаласы, Қазақстан Республикасы.

Қолы

Зарея Алиева
шокасынан

Қыркүйектің он уші екі мың жынырма біріншінші жыл.

Мен, Байзакова Зауре Алгабекқызы, Қазақстан Республикасының Алматы қаласының нотариусы Қазақстан Республикасының Әділет Министрлігі береге № 18009654, 15.05.2018 жылы лицензияндағы әрекет жасаушы, маган белгі аудармашы Алиева Шахадат Ярмухамедовнаның қолтаңбасының шындығын растап, куаләландырамын. Қол қоюшының жеке басы анықталғанда әрекет қабілеттілігі тексерілді.

№ 1309 тізілімде тіркелді
Жеке нотариусқа 1623 тенге төлеу
Нотариус

Зарея

Зарея

ET0806078690716497913T801063B
Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей номірі / Уникальный номер нотариального действия